11/07/2020

Η Αγιά Σοφιά μετατρέπεται σε τζαμί: Θλίψη στην Ορθοδοξία για τον ιστορικό Ναό – Αντιδράσεις της παγκόσμιας Κοινότητας

/ Επικαιρότητα

Μαύρη μέρα για την Ορθοδοξία και τον ελληνισμό μπορεί να χαρακτηριστεί η 10η Ιουλίου 2020, αφού με ένα απλό προεδρικό διάταγμα ο πρόεδρος της Τουρκίας, Ρετζέπ Ταγίπ Ερντογάν, αποφάσισε την μετατροπή του καθεστώτος του Ιερού Ναού της Του Θεού Σοφίας από μουσείο και σύμβολο παγκόσμιας κληρονομιάς σε τζαμί. Ο Ερντογάν, κόντρα σε όλη την παγκόσμια κοινότητα που είχε δηλώσει την αντίθεσή της σε αυτή την πρόθεση και πλέον εκφράζει τη θλίψη και την απογοήτευσή της, μετατρέπει τον ιστορικό Ναό σε τζαμί με μια απλή

υπογραφή.

Του Ρωμανού Αλβέρτη

Η παγκόσμια κοινότητα είχε εκφράσει την αντίθεση της σε αυτή την πρόθεση του Τούρκου Προέδρου, **ο οποίος με αυτή την απόφαση, η οποία είναι ουσιαστική αλλά και συμβολική, ρίχνει την ταφόπλακα στο Κεμαλικό κράτος της Τουρκίας και στις Κεμαλικές αρχές, και στρέφει την πλάτη στην Δύση και τον δυτικό πολιτισμό σπρώχνοντας τη χώρα προς την ανατολή, προς τον Μεσαίωνα και προς την ισλαμοποίηση της.**

Η Δεκάτη Ιουλίου θα χαραχτεί στο μυαλό των απανταχού χριστιανών ως άλλη μια αποφράδα μέρα, όπως η 29η Μαΐου 1453, για την Ορθοδοξία. Η μετατροπή ενός τόσο σημαντικού συμβόλου της Ορθοδόξου πίστεως σε τζαμί αποτελεί πλήγμα και ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΝΤΡΟΠΗ.

Νωρίτερα, το τουρκικό Συμβούλιο της Επικρατείας, το κορυφαίο διοικητικό δικαστήριο της Τουρκίας, ανακοίνωσε ότι ακύρωσε το κυβερνητικό διάταγμα του 1934, με το οποίο μετατράπηκε σε μουσείο η Αγία Σοφία της Κωνσταντινούπολης, αποφασίζοντας ότι είναι παράνομο και ανοίγοντας έτσι τον δρόμο για τη μετατροπή του μνημείου σε τζαμί, παρά τις διεθνείς προειδοποιήσεις εναντίον μιας τέτοιας ενέργειας.

Τη θετική γνωμοδότηση του ΣτΕ προεξοφλούσαν τις τελευταίες ημέρες τα τουρκικά μέσα, ενώ, από την προηγούμενη ημέρα ο υπουργός Δικαιοσύνης της χώρας, Αμπντουλχαμίτ Γκιουλ, είχε δηλώσει ότι «είναι μια απόφαση που θα ληφθεί από τη Δικαιοσύνη, μια απόφαση που θα ληφθεί από τον πρόεδρό μας, επομένως, θα είναι μια απόφαση σύμφωνα με τις απαιτήσεις του έθνους μας΄. Θα προστατευτεί η πολιτιστική της αξία. Η ιστορική της ταυτότητα θα διατηρηθεί, αλλά πρωταρχικός σκοπός είναι να μετατραπεί σε τόπο λατρείας, είναι η

προσδοκία ολόκληρης της κοινωνίας».

Πριν ανακοινωθεί η απόφαση ο γαμπρός του Ρετζέπ Ταγίπ Ερντογάν και υπουργός Οικονομικών Berat Albayrak έκανε ένα tweet χρησιμοποιώντας τον στίχο του ποιητή Necip Fazıl Kısakürek: «Υπομονή νέοι μου! Δεν ξέρω αν θα γίνει σήμερα ή αύριο αλλά η Αγιά Σοφιά θα ανοίξει».

Οι αντιδράσεις μετά την υπογραφή του διατάγματος ήταν άμεσες. Επιστολή προς τον Ύπατο Εκπρόσωπο της Ε.Ε. για θέματα Εξωτερικής Πολιτικής και Ασφάλειας Ζοζέπ Μπορέλ αλλά και τη Γενική Διευθύντρια της UNESCO, Οντρεΐ Αζουλέ για να ληφθεί δράση για τη διάσωση της Αγιάς Σοφιάς ως Μνημείο Παγκόσμιας Κληρονομιάς επιθυμούν να στείλουν Ευρωβουλευτές του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και για αυτό το λόγο μαζεύουν υπογραφές με πρωτοβουλία του αντιπροέδρου της Κ.Ο του ΕΛΚ και επικεφαλής της Ελληνικής Αντιπροσωπείας της ΝΔ στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, Βαγγέλη Μεϊμαράκη.

Στην επιστολή επισημαίνεται ότι **«η εργαλειοποίηση της Αγιάς Σοφιάς από την Τουρκική Κυβέρνηση με σκοπό να ασκήσει πίεση στην Ευρωπαϊκή Ένωση, στρέφεται εναντίον της διαθρησκευτικότητας και αποδεικνύει έμπρακτα ότι η Τουρκική κυβέρνηση παραβιάζει κατάφορα το Διεθνές Δίκαιο και τις Ευρωπαϊκές αρχές και αξίες**».

Παράλληλα, στην επιστολή παρατίθεται απόσπασμα της ανακοίνωσης της UNESCO σύμφωνα με την οποία «ένα κράτος οφείλει να διασφαλίσει ότι δεν γίνεται καμία τροποποίηση στην καθολική αξία ενός Μνημείου Παγκόσμιας Πολιτιστικής Κληρονομιάς που βρίσκεται στην επικράτειά του και ότι για οποιαδήποτε τροποποίηση απαιτείται προηγούμενη ειδοποίηση από το ενδιαφερόμενο κράτος στην UNESCO και εάν κριθεί απαραίτητο, η εξέταση του αιτήματός του από την Επιτροπή Παγκόσμιας Κληρονομιάς». Επίσης, σημειώνεται στην επιστολή ότι «η Αγιά Σοφιά αποτελεί μοντέλο για εκκλησίες και στη συνέχεια τζαμιά, έχοντας επηρεάσει τόσο την Ανατολική όσο και τη Δυτική τέχνη».

Οι ευρωβουλευτές από όλα τα κράτη-μέλη και πολιτικές ομάδες του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου πλην της ακροδεξιάς έχουν τη δυνατότητα να προσυπογράψουν την επιστολή έως την ερχόμενη Τρίτη, οπότε και η Κ.Ο της Νέας Δημοκρατίας στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο θα δημοσιοποιήσει τα ονόματά τους.

Η Αθήνα αντέδρασε στην υπογραφή του διατάγματος της μετατροπής:

Συγκεκριμένα σύσσωμη η πολιτική ηγεσία της χώρας μας εξέδωσε ανακοινώσεις. **Η Πρόεδρος της Δημοκρατίας κα. Αικατερίνη Σακελλαροπούλου** δήλωσε εχτές: «Η απόφαση της Τουρκίας να την μετατρέψει σε τζαμί προκαλεί ευθέως την

ιστορική μας μνήμη, υπονομεύει ανεπανόρθωτα τις αξίες της ανεκτικότητας και του διαλόγου των θρησκειών και επιφέρει σοβαρό πλήγμα στις σχέσεις της με την Ελλάδα, την Ευρωπαϊκή Ένωση και τη διεθνή κοινότητα. Η Αγία Σοφία, μνημείο με οικουμενικό χαρακτήρα, ανήκει στην ανθρωπότητα και την παγκόσμια πολιτιστική κληρονομιά. Είναι σύμβολο της ορθοδοξίας και ολόκληρου του χριστιανικού κόσμου».

Ο **πρωθυπουργός της Ελλάδος κ. Κυριάκος Μητσοτάκης** τόνισε: "Η Ελλάδα καταδικάζει με τον πιο έντονο τρόπο την απόφαση της Τουρκίας να μετατρέψει την Αγία Σοφία σε τζαμί. Η απόφαση αυτή -και μάλιστα 85 χρόνια από την ανακήρυξή της ως μουσείου- προσβάλλει τον οικουμενικό χαρακτήρα της. Πρόκειται για επιλογή που προσβάλλει επίσης όλους όσοι αναγνωρίζουν το μνημείο ως κτήμα του παγκόσμιου πολιτισμού. Και, βεβαίως, επηρεάζει όχι μόνο τις σχέσεις της Τουρκίας με την Ελλάδα. Αλλά και τις σχέσεις της με την Ευρωπαϊκή Ένωση, την Unesco και την παγκόσμια κοινότητα συνολικά. Είναι θλιβερό ότι η τουρκική ηγεσία, που εργάστηκε το 2005 για τη Συμμαχία των Πολιτισμών, επιλέγει σήμερα να κινηθεί στην ακριβώς αντίθετη κατεύθυνση".

Ο **αρχηγός της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης κ. Αλέξης Τσίπρας** ανέφερε: «Η απόφαση του Προέδρου της Τουρκίας για μετατροπή σε τζαμί, της Αγίας Σοφίας- ενός μοναδικού μνημείου παγκόσμιας κληρονομιάς με μεγάλη ιστορική και πνευματική σημασία για τον Χριστιανισμό- αποτελεί σοβαρή πρόκληση που υπονομεύει τον διαθρησκευτικό διάλογο και παραβιάζει κατάφωρα τις οικουμενικές αξίες, οι οποίες είναι σήμερα απαραίτητες όσο ποτέ. Η διεθνής κοινότητα οφείλει να αντιμετωπίσει τις ενέργειες αυτές αποφασιστικά και η Κυβέρνηση έχει καθήκον να αναδείξει το θέμα σε διεθνές επίπεδο».

Ακόμα ο **υπουργός Εξωτερικών κ. Νίκος Δένδιας** με ανάρτησή του

υπογράμμισε: «Ενημέρωσα τους συναδέλφους μου για την πρόκληση που συνιστά για την παγκόσμια πολιτιστική κληρονομιά, καθώς και για την UNESCO, η απόφαση που ακυρώνει το διάταγμα του Κεμάλ Ατατούρκ το 1934, για την προστασία της Αγίας Σοφίας διά της μετατροπής της σε Μουσείο”.

Ανακοίνωση σχετικά με την απόφαση της Τουρκίας να μετατρέψει την Αγία Σοφία σε τζαμί εξέδωσε και **η υπουργός Πολιτισμού και Αθλητισμού κ. Λίνα Μενδώνη** όπου σημειώνει: «Την επόμενη μέρα από τις επισημάνσεις της UNESCO για τα σοβαρά θεσμικού τύπου κωλύματα τα οποία υφίστανται στην αλλαγή του status της Αγίας Σοφίας, από μουσείο σε ισλαμικό τέμενος, ήρθε η σημερινή απόφαση του τουρκικού δικαστηρίου που επιβεβαιώνει απόλυτα ότι στη γείτονα χώρα δεν υφίσταται ανεξάρτητη δικαιοσύνη. Αποτελεί παρακολούθημα της προεδρικής εξουσίας. Πολλώ μάλλον όταν πριν από μερικά χρόνια, σε ανάλογη επιχείρηση εξισλαμισμού του περικαλλούς ναού, ο οποίος αποτελεί μνημείο της παγκόσμιας κληρονομιάς, το ίδιο δικαστήριο είχε απορρίψει τη σχετική προσφυγή»

Και συνεχίζει: «Η σημερινή απόφαση, αποτέλεσμα της πολιτικής βούλησης του προέδρου Ερντογάν, αποτελεί ανοικτή πρόκληση προς όλο τον πολιτισμένο κόσμο που αναγνωρίζει τη μοναδική αξία και την οικουμενικότητα του μνημείου. κανείς δεν επιχειρεί να αναμειχθεί στις εσωτερικές υποθέσεις της Τουρκίας. Ωστόσο, η Αγία Σοφία που βρίσκεται στο έδαφός της, στην Κωνσταντινούπολη, αποτελεί μνημείο όλης της ανθρωπότητας, ανεξάρτητα από θρησκευτική πίστη. Ο εθνικισμός που επιδεικνύει ο πρόεδρος Ερντογάν δεν συνιστά σωστό σύμβουλο, οδηγώντας τη χώρα του έξι αιώνες πίσω. Η Αγία Σοφία δεν χάνει από την αίγλη της και το πανανθρώπινο μήνυμά της, επειδή το τουρκικό δικαστήριο υπέκυψε. Ο πρόεδρος Ερντογάν αποφάσισε για την Τουρκία την πολιτιστική απομόνωση της».

Ενώ και **η Πρόεδρος του Κινήματος Αλλαγής Φώφη Γεννηματά** δήλωσε: «Η απόφαση του κ. Ερντογάν να μετατρέψει την Αγιά Σοφιά σε τζαμί, αποτελεί πρόκληση και προσβολή για όλο τον πολιτισμένο κόσμο και τον χριστιανισμό. Για μας τους Έλληνες μαχαιριά. Περιφρονεί τις αποφάσεις της ΟΥΝΕΣΚΟ, που την έχει ανακηρύξει ως μνημείο της παγκόσμιας πολιτιστικής κληρονομιάς. Ο κ. Ερντογάν

εξελίσσεται πλέον σε απειλή για την ειρήνη και τη σταθερότητα στην ευρύτερη περιοχή μας. **Οι διεθνείς οργανισμοί, οι ΗΠΑ, η Ευρωπαϊκή Ένωση, το Συμβούλιο της Ευρώπης οφείλουν τώρα να αντιδράσουν όχι με λόγια αλλά με μέτρα και κυρώσεις. Αυτό μόνο καταλαβαίνει η Τουρκία".**

Και η Παγκόσμια Κοινότητα δεν έμεινε αδρανής σε αυτή την απόφαση με σημαντικούς αξιωματούχους και οργανισμούς να αντιδρούν:

ΗΠΑ: Απογοήτευση για τη μετατροπή της Αγίας Σοφίας σε τζαμί

Την απογοήτευση των ΗΠΑ για την απόφαση της τουρκικής κυβέρνησης να μετατρέψει την Αγία Σοφία σε τζαμί εξέφρασε **η εκπρόσωπος του Στέιτ Ντιπάρτμεντ**, Μόργκαν Ορτέιγκους.

Απαντώντας σε ερώτηση των Ελλήνων ανταποκριτών στην Ουάσιγκτον, η κ. Ορτέιγκους κάλεσε την τουρκική κυβέρνηση να διατηρήσει την προσβασιμότητα σε όλους τους επισκέπτες.

«Κατανοούμε ότι η τουρκική κυβέρνηση παραμένει προσηλωμένη στη διατήρηση της πρόσβασης στην Αγία Σοφία για όλους τους επισκέπτες και ανυπομονούμε να ακούσουμε τα σχέδιά της για να διασφαλίσει ότι θα παραμείνει προσβάσιμη χωρίς εμπόδια σε όλους», τόνισε χαρακτηριστικά.

Όπως εξήγησε η εκπρόσωπος του Στέιτ Ντιπάρτμεντ, η Αγία Σοφία είναι ένα σημαντικό μέρος από τις «ιστορικές τοποθεσίες της Κωνσταντινούπολης» που συμπεριλαμβάνονται στα Μνημεία Παγκόσμιας Κληρονομιάς της UNESCO, σε αναγνώριση της πλούσιας πολυπολιτισμικής της ιστορίας.

UNESCO: Είναι λυπηρή η απόφαση της Τουρκίας

Η Unesco ανακοίνωσε ότι η Επιτροπή Παγκόσμιας Κληρονομιάς θα αξιολογήσει εκ νέου το καθεστώς της Αγίας Σοφίας, αφού ο πρόεδρος της Τουρκίας Ρετζέπ Ταγίπ Ερντογάν την ανακήρυξε τζαμί.

«Είναι λυπηρό που η απόφαση της Τουρκίας δεν ήταν αντικείμενο διαλόγου, ούτε υπήρξε κάποια γνωστοποίηση νωρίτερα» ανέφερε η Εκπαιδευτική, Επιστημονική και Επιμορφωτική Οργάνωση των Ηνωμένων Εθνών, σε ανακοίνωσή της.

«Η Unesco καλεί τις τουρκικές αρχές να ξεκινήσουν χωρίς καθυστέρηση διάλογο προκειμένου να αποφευχθεί η οπισθοχώρηση από την παγκόσμια αξία αυτής της σπάνιας κληρονομιάς, η διατήρηση της οποίας θα επανεξεταστεί από την

Επιτροπή Παγκόσμιας Κληρονομιάς στην επόμενη συνεδρίασή της» πρόσθεσε η διευθύντρια της Unesco, Οντρεΐ Αζουλέ.

Μπορέλ: Λυπηρή η απόφαση της Τουρκίας

«Λυπηρή» χαρακτήρισε την απόφαση για την Αγιά Σοφιά, με ανακοίνωσή του, ο Ύπατος Εκπρόσωπος Εξωτερικής Πολιτικής της ΕΕ, Ζοζέπ Μπορέλ.

Ο κ. Μπορέλ ανέφερε ότι «η Αγία Σοφία έχει ισχυρή συμβολική, ιστορική και παγκόσμια αξία. Η Τουρκία έχει αναπτύξει μια παράδοση πολιτιστικής διατήρησης καθώς και αναγνωρισμένη παράδοση πνευματικής και πολιτιστικής ανοικτότητας»

Ο Ύπατος Εκπρόσωπος Εξωτερικών Υποθέσεων της ΕΕ τόνισε ότι»η απόφαση του Τουρκικού Συμβουλίου Επικρατείας να ανατρέψει μία από τις αποφάσεις ορόσημο της σύγχρονης Τουρκίας και η απόφαση του Προέδρου Ερντογάν να θέσει το μνημείο υπό τη διεύθυνση της Αρχής Θρησκευτικών Υποθέσεων, είναι λυπηρή».

Τέλος, ο Ζοζέπ Μπορέλ σημείωσε ότι «ως ιδρυτικό μέλος της Συμμαχίας των Πολιτισμών, η Τουρκία έχει δεσμευτεί να προωθήσει τον διαθρησκειακό και διαπολιτισμικό διάλογο και να προωθήσει την ανεκτικότητα και τη συνύπαρξη».

Θλίψη στο Οικουμενικό Πατριαρχείο για την Αγιά Σοφιά

Ο Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Μύρων μίλησε στο Πρακτορείο «ΟΡΘΟΔΟΞΙΑ» από την Κωνσταντινούπολη, όπου αναφέρθηκε στην κατήφεια και στη θλίψη που επικρατεί αυτήν την ώρα στο Οικουμενικό Πατριαρχείο Κωνσταντινουπόλεως.

«Ήμουν προ ολίγου στο Πατριαρχείο. Μία κατήφεια και λύπη. Τι μπορεί να πει το Πατριαρχείο αυτήν τη στιγμή; Ήδη, ο Πατριάρχης μας, έστω και παρεξηγηθείς, εξεφράσθη αυτό που έπρεπε να πει, διότι πιστεύουμε, ότι και τα πολλά τα λόγια δεν είναι καλό». Περαιτέρω, ο Σεβασμιώτατος μετέφερε το μήνυμα του από την Κωνσταντινούπολη προς ολόκληρο τον Ελληνισμό, ο οποίος σήμερα θλίβεται για την ασεβή μετατροπή της Αγίας Σοφίας. «Όσοι και να μπουν και όποιοι και να μπουν μέσα στην Αγία Σοφία, δε θα μπορούσαν να την αλλάξουν, για τον σκοπό τον οποίο χτίστηκε». Ο Μητροπολίτης αναφέρθηκε και στην αποτυχία των προσπαθειών ολόκληρων δεκαετιών να βρεθεί μία λύση για το ιερό σύμβολο του Χριστιανισμού και του παγκόσμιου πολιτισμού.

Θλίψη για την απόφαση από το Πατριαρχείο Μόσχας

Τη βαθιά της λύπη για την απόφαση μετατροπής της Αγίας Σοφίας σε τζαμί, όπως αποφάσισε το τουρκικό ΣτΕ, εκφράζει η Ορθόδοξη Εκκλησία της Ρωσίας.

Τη σημερινή απόφαση του Συμβουλίου της Επικρατείας της Τουρκίας που έδωσε το «πράσινο φως» για τη μετατροπή της Αγίας Σοφίας σε τζαμί, σχολίασε αμέσως μετά την ανακοίνωση της απόφασης η Ρωσική Ορθόδοξη Εκκλησία. όπως αναφέρει το sputniknews.gr.

«Λυπούμαστε που δεν εισακούστηκαν τα λόγια του πατριάρχη Κυρίλλου και η Αγία Σοφία ξαναγίνεται τζαμί» αναφέρει η Εκκλησία της Ρωσίας.

Ο Πατριάρχης Μόσχας κ.κ. Κύριλλος, πριν από λίγες ημέρες έκανε έκκληση να μην μετατραπεί σε τζαμί η Αγία Σοφία, τονίζοντας ότι κάτι τέτοιο αποτελεί «απειλή για ολόκληρο τον χριστιανικό πολιτισμό. «Η απειλή για την Αγία Σοφία είναι απειλή για ολόκληρο τον χριστιανικό πολιτισμό, και συνεπώς την πνευματικότητα και την ιστορία μας» δήλωσε ο Πατριάρχης Κύριλλος. Ο Πατριάρχης εξέφρασε την ελπίδα ότι η τουρκική ηγεσία θα δείξει σύνεση.

Στις 24 Ιουλίου η πρώτη μουσουλμανική προσευχή

Διάγγελμα στον τουρκικό λαό, αναφορικά με την απόφαση του τουρκικού ΣτΕ, το οποίο το απόγευμα της Παρασκευής άνοιξε το δρόμο για μετατροπή της Αγίας Σοφίας σε τζαμί απηύθυνε ο πρόεδρος της χώρας, Ρετζέπ Ταγίπ Ερντογάν.

Στην αρχή του διαγγέλματός του, ο Τούρκος πρόεδρος, απευθυνόμενος στους Τούρκους πολίτες, υπογράμμισε πως «η κοινή κληρονομιά της ανθρωπότητας, η Αγία Σοφία θα συνεχίσει να τους αγκαλιάζει όλους με το νέο της καθεστώς, το οποίο είναι πολύ πιο ειλικρινές και πολύ πιο πρωτότυπο».

Έπειτα, υποστήριξε πως θα καταργηθεί η πληρωμή εισόδου στο τζαμί της Αγίας Σοφίας, καθώς: «όπως όλα τα τζαμιά μας, έτσι και οι πόρτες της Αγίας Σοφίας θα είναι ανοιχτές σε όλους, ντόπιους και ξένους, μουσουλμάνους και μη μουσουλμάνους».

Μάλιστα, ο Ρετζέπ Ταγίπ Ερντογάν, τόνισε πως η Αγία Σοφία, υπό το νέο της καθεστώς θα ανοίξει για προσευχή την Παρασκευή 24 Ιουλίου 2020.

«Καλώ όλους να σεβαστούν την απόφαση της Τουρκίας για την Αγία Σοφία που ελήφθη από τα δικαστικά και εκτελεστικά όργανα της χώρας μας. Φυσικά, σεβόμαστε όλες τις απόψεις σχετικά με αυτό το θέμα διεθνώς. Ωστόσο, η μετατροπή της Αγίας Σοφίας σε τζαμί επαφίεται στα κυριαρχικά δικαιώματα της Τουρκίας» υπογράμμισε ο Τούρκος Πρόεδρος.

Τα τουρκικά μέσα ανέφεραν ότι ο ορισμός της ώρας του διαγγέλματος στις 20:53 μόνο τυχαίος δεν είναι, καθώς συμβολίζει το έτος 2053 και την συμπλήρωση 600 ετών από την Άλωση της Κωνσταντινούπολης το 1453.

Δείτε εδώ το διάγγελμα!

Διαβάστε ακόμα:

ΒΙΝΤΕΟ: Ο ιμάμης ήδη κάλεσε σε προσευχή από την Αγία Σοφία.

«Γκρεμίζονται το σύμβολο της Του Θεού Σοφίας και οι αρχές του Κεμαλικού κράτους»

Θλίψη στο Οικουμενικό Πατριαρχείο για την Αγιά Σοφιά.

ΠΡΟΚΛΗΣΗ: Η Τουρκία παρουσιάζει ήδη την Αγιά Σοφιά ως τζαμί!

«Κορυφώνεται ο εξισλαμισμός της Τουρκίας με επιθετικές θρησκευτικές κινήσεις»